

TNB

TEATRUL
NAȚIONAL

J. L. Caragiale
BUCUREȘTI

Stagiunea 1995 - 1996

PREMIERĂ

CĂUTĂM AUTOR DRAMATIC

de Marica Beligan

Director general
FĂNUȘ NEAGU

Director artistic
MIHAI ISPIRESCU

MARICA BELIGAN s-a născut la 9 decembrie 1943, în Belgia (La Louviere). Tatăl: Petru Pop din Bertești (Maramureș), stabilit în Belgia în 1927; mama: Jeanne Pop, cetățeană belgiană. ● Studiază arta dramatică la Bruxelles (1-er prix du Conservatoire). ● La 17 ani publică în Editura „Les Cahiers du nouvel humanisme” (Franța), sub pseudonimul Elvira Vavaresu, *Terre, o, ma terre!* apoi *Et les nuages s'en vont vers L'Est*, romane a căror

acțiune se petrece în România. Publică numeroase nuvele și articole în revistele „Andace” și „Planete”; este autoarea mai multor scenarii radiofonice și de televiziune. ● În 1965 vine la București pentru un schimb cultural (Caragiale - Ghelderode). Se căsătorește cu Radu Beligan și se stabilește definitiv în România. Începe să publice interviuri, poeme și nuvele în „Lucefărul”, „România liberă”, „Ramuri”, „Săptămâna”, „Tribuna”, „Contemporanul” etc. ● Semnează scenariul filmului *Șeful sectorului suflute*, după piesa cu același titlu de Al. Mirodan. ● În 1967 publică romanul *Cenușa mea va fi caldă* (Editura „Eminescu”), iar în 1968 traduce în limba franceză volumul de poezii *Les mois de la semaine* de Aurel Baranga, apărut la Editura „Seghers” din Paris. ● Traduce și adaptează *Steaua fără nume* de Mihail Sebastian (la cererea Teatrului Național din Belgia), precum și piesele *Coana Chirița* de Vasile Alecsandri, *Capul de rățoi* de Gh. Ciprian și *Viața unei femei* de Aurel Baranga. Teatrul „Gaité-Montparnasse” din Paris îi comandă traducerea și adaptarea pieselor *Câteva palme false* și *Cafea Ness cu aproximații* de Paul Everac ● Realizează dramatizarea *Medalional de argint* după romanul *Misterele Parisului* de Eugene Sue, jucată la Teatrul Giulești din București. Dramatizează romanul *Străinul* de Albert Camus pentru Teatrul Național din Craiova. ● Naționalul bucureștean îi joacă cu mare succes traducerea și adaptările pieselor: *Zoo de Vercors*, *Cavoul de familie* de Pierre Chesnot, *Poveste din Hollywood* de Neil Simon și *Contrabasul* de Patrick Suskind. ● Scrie piesele *Hanul enigmelor* și *Derbedeul* reprezentate la Teatrul Național din Craiova, la Teatrul „George Bacovia” din Bacău și la Teatrul de stat din Oradea. ● Alte traduceri și adaptări sunt jucate la Pitești, Craiova, Constanța, Timișoara, Bacău, Giurgiu: *Pielea ursului*, *Operația Lifting*, *O petrecere de pomină*, *Week-end plăcut, domnule Bennetti!*. ● Premierele pieselor sale *Ultimul set* și *Căutăm autor dramatic* (jucată cu titlul *Domnul senator iubeste*) au loc la Teatrul „Maria Filotti” din Brăila în 1988 și respectiv 1994. ● Marica Beligan se stinge din viață în 1993.

Vodevilul răsturnat

Citind comedia (amară) a Maricăi Beligan, primul gând care te preocupă este procesul ciudat prin care vodevilul se transformă, sub inspirate condeie, în artă autentică. Ce sunt, în fond, *Noaptea furtunoasă*, ori *D'ale carnavalului* altceva decât capodopere hrănite de literatura ieftină, obiecte kitsch atinse de aripa geniului. Păstrând proporțiile, Marica Beligan parcurge un traseu similar: în *Căutăm autor dramatic* descoperi urmele unor călătorii savante în istoria genului, de la Scribe și Labiche până la Andre Roussin și de la Eftimiu și Mușatescu la Baranga. Autoarea a deprins atât de bine trucurile genului încât își poate permite să le sfideze. Sacrul „triumf conjugal”, deși există, nu mai este cătuși de puțin conjugal dar, mai ales, aceea *absence de conscience* ce caracterizează personajele de vodevil, devine, aici, obsesia principală. Întocmai această *absență a conștiinței* este maladia de care suferă Leon, ministrul îndrăgostit.

Nu avem voie - oricâte indicii ar exista în text, unde intriga de alcov este predominantă, ca în orice vodevil respectabil - să

Ștute fiind - nu de azi - căile încălcate de promovare a dramaturgiei originale, comedia regretatei Marica Beligan - scriitoare dispărută dintre noi prea timpuriu, înainte de a fi mai bine cunoscută - este, în peisajul teatrului românesc de azi, oportună. M-au atras la această piesă - pe care acum o montez a doua oară - adevărul de viață, semnificațiile subtile, jocul suplu și inteligent al replicii, echivocul

întâmplărilor, și nu în ultimul rând ironia, cu atât mai fină, cu cât vizează straturi mai profunde. Întâlnirea cu un text demonstrând știința de a echilibra perfect comicul cu dramaticul și cu satira, este rară și ea constituie un moment privilegiat. Dincolo de subiectul atractiv și acut, de comicul debordant, *Căutăm autor dramatic* deschide în egală măsură realizatorilor și spectatorilor posibilitatea de a reflecta cu seriozitate la destin, la viață. Pistele pe care investighează autoarea sunt numeroase și întortochiate, iar alunecarea pe ele pare ușoară, dar e plină de riscuri. Ea se desfășoară mereu în zig-zag, e încărcată de neliniște, apelează deopotrivă la spirit și la experiență, ca și la omenscul imperfect; și oferă soluții de o remarcabilă teatralitate.

Prin piesa sa, Marica Beligan încearcă să ne îndepărteze de convențiile în care ne complacem, de puritanismul nostru funciar, prevenindu-ne, cu delicatețe și cu un surâs șagalic, că în viață, astăzi, totul este posibil și ni se poate întâmpla orice.

GEORGE MOTOI

ne mulțumim numai cu atât, pentru că oferta de idei, în ciuda aparenței de frivolitate este foarte generoasă. Nu este greu să recunoaștem în Leon un descendent al lui Dacian, burghezul obtuz și autoritar din *Capul de rățoi* pe care „pahucii” lui Gh. Ciprian (Ciriviș, Macferlan și compania) îl supun acelor „cazne

Teatrul Național „I. L. Caragiale“ București

Stagiunea 1995 - 1996

PREMIERA

CĂUTĂM AUTOR DRAMATIC de Marica Beligan

Léon Rochefort

DAMIAN CRĂȘMARU

Amanda Behr

CEZARA DAFINESCU

Alain Pralon

TOMI CRISTIN

Regia **GEORGE MOTOI**

Scenografia **GHEORGHE MOSORESCU**

Asistent scenografie **NICOLAE IOAN**

Regia tehnică **MARCEL BĂLĂNESCU**

Sufleor **EMILIA PETRESCU**

Ilustrația muzicală **NICOLAE BASOV**

Sonorizare **VASILE VASILE**

Lumini **ALEXANDRU DOBROGEANU**

Vlad Stănescu (șef regizorat), ing. Corneliu Ciolac (inginer șef), ing. Vetuța Gavrilă (șef serviciu energetic), ing. Ionel Pascu (șef serviciu electronic), ing. Letiția Belivacă (șef producție), Nicolae Ioan (șef atelier tâmplărie), Vasile Mateiaș (șef atelier mecanic), Tudor Vasile (șef atelier croitorie bărbați), Ana Popescu (șef atelier croitorie femei), Constantin Alexandru (șef atelier tapițerie), Teodora Țelea (șef atelier mode-flori), Ilie Preda (șef atelier boiangerie), Matei Florea (șef atelier cizmărie), Gheorghe Mihai (șef atelier pictură), Viorel Pater (șef atelier sculptură-butaforie), Costin Misbach (șef machiaj), Victoria Voinea (peruci-coafură), Eugenia Radu (broderie), Ion Tudorache (șef mașinist)

Editor coordonator **Liviu Dorneanu**

Redactor **Claudiu Cristescu**

Fotografii **Ioan Oprea**

paideice“ pentru a-i salva autenticitatea. Nimeni nu ne împiedică (dacă nu cumva este chiar obligatoriu) să ne închipuim că toată întâmplarea aceea cusută cu ață albă, prin care Alain, geniul neînțeles, pătrunde în viața lui Leon se desfășoară după un scenariu foarte bine pus la punct, cu complicitatea Amandei. Poate că Amanda și Alain întreprind același exercițiu de investire cu conștiință a lui Leon ca Ciriș și prietenii săi, în *Capul de răfoi*. Poate acest Alain nici nu există fiind dublul utopic al lui Leon, proiecția idealizată a exigențelor Amandei. Ori, pentru a merge și mai departe, nici Amanda nu există cu adevărat, fiind și ea plămădirea lui Leon în urma unui grav examen de conștiință, a unor acute exerciții de autodetestare? Comedia se plasează abil la frontiera dintre real și mental; mai exact, privită în plan realist, este într-adevăr un vodevil dar transferată în mentalul lui Leon se transformă

într-o bizară autoscopie dramatică.

Nu credem nici în titlul, nici în finalul acestei piese savuroase care mănăiește cu grație intriga în folosul ideilor, dar credem în multiplele ei posibilități de abordare. Câtă viață mai rămâne în aceste făpturi create de Marica Beligan pe care le disecăm cu instrumentele rațiunii spre a le slei de înțelesuri? Pentru că ele sunt pline de vitalitate în elaborarea autoarei. De aceea să le restituim vicții din care, fără îndoială s-au întrupat. Pentru că nu este niciodată exclusă o perspectivă autobiografică a autoarei, mai cu seamă în ce privește personajul feminin, prezență fascinantă în text, în descendența, parcă, a eroinelor ibseniene, cu un pigment de spleen monden și exigență romanțioasă deviată în cinism. Un portret ferm și expresiv, abia tremurat în liniile finale.

MIRCEA GIȚULESCU

